

Z E M P L É N .

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Hörmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.
Írástör nem adatnak vissza.
Egyes szám ára 20 kr.
A nyilatkozat minden garmonsor díja 20 kr.

HIRDETÉSI DÍJ:
Hivatalos hirdetéseknek:
Minden egyes szó után 1kr.
Aronfelül bőllyeg 30 kr.
Kiemelt, díszbetűs a körzettel ellátott hirdetésekért térmentés szerinti, minden 1 centimeter után 3 kr. számítottatik.
Állandó hirdetéseknek költséghány nyújtatik.
Hirdetést a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

A megyei közgyűlésből.

1885. évi október hó 12., 13. és 14-én.

Olvastott Fejes István biz. tag indítványa, melyben felkéri a megye bizottságát, hogy megyénk nagy fia Fáy Andrásnak 1886. évi május 30-án születése évszázados fordulója alkalmából nevezettnek Kohány községben ma is fennálló szülőháza emléktáblával jelöltessék meg, és annak leleplezése a megye részvéte mellett eszközöltessék.

A felolvasott indítvány közhelyesséssel fogadtatván, Matolay Etele alispán elnöklete alatt: Fejes István, Borúth Elemér, Dókus Gyula, Viczmány Ödön, Payzoss Andor, gróf Andrássy Tivadar, Molnár Victor, Nemthy József, Spilenberg József, b. Fischer Gusztáv, Szabó Zsigmond, Obláth Mór, gróf Andrássy Géza, Nemes Lajos, Diószeghy József, Füzy Kálmán, Beszterczey Ferencz, Bernáth Győző, Ferenczy Elek, Bittner Elek, Nemthy Ödön, Dr. Chyzer Kornél és Debreczeni Ferencz biz. tagokból alakított küldöttség azzal bizott meg, hogy Fáy András Kohány községében álló szülőháza emléktáblával leendő megjelölése iránt intézkedjék s annak leleplezési ünnepélyét 1886. év május hó 30-án Kohány községében eszközölje.

A községi költségvetések és számadások körül felmerült hibák s esetleges visszaélések orvoslása modozatainak megállapítására kiküldött megyei küldöttség véleményes jelentése felolvasatván: annak értelmében következő szabályrendelet alkotott.

1. A községi előjárók illetőleg körjegyzők a kellően elkészített és felszerelt költségvetéseket minden év szeptember hó 15-ig a múlt évi számadásokat pedig minden év február hó 15-ig a járási szolgabírók útján a megyének bemutatni kötelesek. Indokolt kérelmére a községnek, az alispán a számadások bemutatására 30 napi halasztást engedélyezhet.

2. A fentebbi határidő elmultával, a számvévo és mulasztásban lévők névjegyzékét az alispánnak bemutatván, az alispán a névsort az illetékes szolgabírónak azonnal megküldi, a ki köteles a mulasztásban levő községi, illetőleg körjegyzőt, esetleg bírót a teendőkhöz 8 nap alatti teljesítésére az 1-ső izbeni megintés esetében 5 frt bírság terhe mellett kötelezni. Ezen 8 nap elmultával pedig köteles a szolgabíró a teendők teljesítésére a mulasztásban levő községi tisztviselő költségére más alkalmas közeget kiküldeni és a költségvetést, illetőleg számadást az illető községi képviselő-testület közbenjöttével elkészítetvén, haladék nélkül bemutatni.

A másodizben mulasztásban talált községi tisztviselő ellen a fegyelmi eljárás is foganatosítandó.

3. Hogy pedig a szolgabíró a községek háztartása körüli hiányok és mulasztásokról tudomással bírasson, egy nyilvántartási napló vezetésére kötelezzetik, hogy abból láthassa, hogy mely község teljesítette ezen szabályrendeletbeli köteleseit, s mely község az, a melyből a költségvetés, illetőleg számadás a megyéhez kellő időben be nem mutatott.

Kötelessége lévén a szolgabírónak a központtól érkezett figyelmeztetés nélkül is, a községek ellen a fentebbi következményekkel az eljárást foganatosítani.

4. A 2. és 3. pont alatti teendőket elmulasztott megyei tisztviselők is fegyelmi vétséget követnek el.

5. Hogy pedig a községek által bemutatott költségvetések, illetőleg számadások, megfelelő elbírálás és felülvizsgálat tárgyát képezhessék, és hogy azok elbírálásánál ne legyen egyedül döntő a számvévo véleménye, tudván azt, hogy a törvényhatósági bizottság mint számosabb tagból álló testület, számadások és költségvetések részletes elbírására sem nem alkalmas, de arra elegendő idővel sem rendelkezik, ezeknél fogva egy 3 tagból álló számvizsgáló bizottság lesz évenként a deczemberi, e célra egybehívandó rendkívüli közgyűlésen, a jövő évre választandó. A számvizsgáló bizottság tagjai, működési napjaikra 4-4 frt napi díjjal fognak jutalmaztatni.

6. A számvizsgáló bizottság saját köréből választja elnökét és ősszel szeptember hó 15-től ugyanazon hó 30-ig a jövő évi költségvetéseknek, tavasszal pedig február hó 15-től márczius 2-ig a múlt évi számadásoknak, a törvényesség szempontjából is elbírálásával és illetőleg felülvizsgálatával foglalkozik.

7. A számvévoszék eladója a főszámvévo, esetleg helyettese. Határait minden községre nézve szótöbbséggel külön-külön szerkeszti és a megyének jóváhagyás végett bemutatja.

8. Hogy ezen számvizsgáló bizottság díjazása által a megye terhei ne szaporodjanak, a községek az e czimen keletkezendő költségekhez, egyenként 1-1 forinttal járulni kötelesek.

Ezen 1-1 forint a községek terheit alig észrevehető csekélységben növelvén, részökre azon előnyt nyújtják, hogy 50 kr. költség mellett számadásaik és 50 krral költségvetéseik, megfelelő pontossággal és szakértelemmel felülbíratatván, az esetleges hibák és visszaélések ellen mindenkor óva leendenek.

T Á R C S A,

Budapest, 1885. okt. 22.

Panem et circenses! Kenyeret és czirkuszjátékokat kért a római nép. A mi népünk a kenyeren kívül beéri a választási mulatságokkal. Igaz ugyan, hogy sok helyütt választási harcainknak árnyéka sem lehetne a hajdani római lovagjáték — ami a harcok kedvet illeti. De most nem aféle igazi, országos, csak szűkebb körü, törvényhatósági választásokról van szó itt a fővárosban.

Korteskedünk! Az utcasarkokra vaskos „polgártársak” vannak felaggatva városzerte. (Ne tessenek elszörnyedni, kérem, a dolog úgy áll, hogy a falragaszokon vaskos betűkkel áll: polgártársak! etc.)

Mindegyik kerületnek meg lesz a maga saját külön harca, háboruja, de legérdekesebbnek a belvárosi hadakozás ígérkezik, ahol két izmos párt csap egymásra. Már most is szilajul zörgetik pajzsait, csillagos buzogányait félelmesen forgatják fejük fölött. Ki a legény a csárdában? (a belvárosban?) kiáltják büszkén a „sasok” is, meg a reform párt is. A sasok azért sasok, mert az „Arany sasban” szervezkednek. De nehogy azt higgyék tisztelt olvasóim, hogy így tehát a

„Fehér ló”-beli józsefvárosi-párt „lovaknak” tituláltja magát! De nem ám!

A sasoknak egyik vezérémbere Feleki Miklós, a ki budai sásfészkéből, a várszínházból oly hamar kiröppent. Ugy hallom, hogy egyik tószájában ilyen lendülettel beszélt a minap: „Hiszen, uraim, maga babérkoszorús költőnk, Berzsenyi Dániel is megírta, hogy: csak sást nemzenek a sasok (viháros éljen!) s nem szül gyáva nyulat Nubia párducz! „(Viháros él! A tárgyhoz! Semmi közünk a nyulhoz! Ne tessék a párduczal előhozakodni! Maradjunk a sasoknál!) Miklós hácsi abba hagyta dictióját és dühös lelkesedéssel öblíté le torkát a tüzes sashegyivel...

Hogy melyik párt lesz a győztes? kérdik önök. Megvallom, jósolni nem szeretek, de nem is tudok.

Ad vocem jóslás! A jósokra, „az emberiség jövevénye”-re ugyancsak rájár a rud! Ez a Törökuralom kezd rettenetes lenni! Lám a tekintetes Tóth Antal, a tek. Mihlik János meg a többi tekintetes urak, kik oly bölcsen ki tudták számítani, hogy Nyelves Andrásné kofaasszony 8739 frint és 4 krajczárt nyerjen a linczin, meg hogy Mákszem János szatócs (lakik vak-utca 33.) 9000 forintot és 87 krajczárt a brünnin, ezek a derék férfiak, e „világhírű matematikusok”, a szegény nép nagylelkű barátai most fegyelmi vizsgálat alatt kénytelenek állani csalási váddal terheltlen — nem kis bánatjára a ternót leső

Az 1-1 frtot e czimen a községek évenként költségvetéseikbe felvenni tartoznak.

9. Az e czimen 1-1 frtjával megállapított illethekeket minden év első negyedében a szolgabíró beszédvén, a megyei pénztárba beszoalgaltatja. A pénztárban e czimen bejött pénzek külön kezeltenek és csak a számvizsgáló bizottság díjaira fordíthatók. A számvizsgálók díjait az alispán, esetleg helyettese utalványozza.

Ezen szabályrendelet a községekkel szabályszerű közhírré tétel végett a szolgabíróknak azon felhívással adatik ki, hogy a községekben történt kihirdetésről az igazolványokat és ha netalán valamely község az ellen fellebbezést adna be, ezt is 30 nap alatt az alispánnak bemutatni kötelességeknek tartásák.

Az alispán pedig felhatalmaztatik, hogy a kellően meghirdetett szabályrendeletet a nmgu belügyminiszteriumhoz jóváhagyás végett elnöklég terjessze fel.

Olvastott Schusztér Constantin kassai püspök átirata, melyben értesíti a vármegyét, hogy egyházmegyei főtanfelügyelővé Dessewffy Sándor kanonok neveztetett ki.

Ezen átirat örvendetes tudomásul vétetvén, erről a szolgabírók és a kir. tanfelügyelő azon felhívással értesítetnek, hogy nevezett egyházmegyei főtanfelügyelőt működésében készséggel támogassák. Egyszersmind átiratban a kassai püspöknek köszönet nyilvánítatván szives előzékenységeért, tudomására hozandó, hogy kinevezése itt örvendetes tudomásul vétetvén, a főtanfelügyelő támogatására a hatósági közegek utasítottak.

Olvastott Szabolcs megye átirata, melyben felkéretik a vármegye, hogy a S. Patak—vencsellői uton a tisztai átkelésnek hatósági kijelölése végett, a Szabolcs megye által megválasztott küldöttséghez Zemplén megye részéről is hason küldöttséget válasszon.

Ezen átirat folytán az alispán elnöklete alatt Diószeghy János tiszaszabályozási társulati igazgató, Dr. Láczy László, Dr. Lengyel Endre, Bogyay Zsigmond és Kún Dániel megyei biz. tagokból és Füzy Kálmán megyei I-ső aljegyzőből alkotott küldöttség a helyszínére kiküldetvén, az iratok a küldöttségi elnöknek azzal rendeltettek kiadatni, hogy magát Szabolcs megye alispánjával, mint az ottani küldöttség elnökével érintkezésbe tevéen, az eljárás napját közösen állapítsák meg, s eljárásuk eredményéről a megyének jelentését mutassa be.

Erről a küldöttségi tagok és Szabolcs megye a jegyzőkönyvi határozat megküldésével értesítettek. (Folytatása következik.)

néposztálynak! Az új főkapitány működése megtermi a maga izes gyümölcsét!

De ha már a gyümölcsnél tartok, hadd szóljak néhány szót a gyümölcskiállításról. Remek egészben véve, még remekebb részleteiben. Kivált az alma és körte tett ki magáért! Olyan almák vannak ott, hogy bizony Éva anyánk kigyócsábitás nélkül sem alhatta volna meg, hogy beléjük ne harapjon. „Nézze csak urambátyám, milyen mosolygó az az alma” szoltam oda egy jóképű vidéki urnak, egy gyönyörű alma felé bökdösve gyűrűs ujjammal (hej! hol van az már!... a gyűrű t. i.) „Mosolygó? — szólt az vissza hévvel — minden lim-lom piros almácska is mosolygó, ez itt valóságos röhögő!... Kétem, hogy az irodalom a mosolygó alma mellé a röhögő alma kifejezést is befogadja.

Szörnyűségesen idegenszerű meg furcsa neveik vannak a különböző gyümölcsöknek. Én például nem is álmodtam soha, hogy almáfan „Keresztelő Jánosok” is teremnek és hogy a jámbor halandó annak a veszélynek is ki van téve, hogy mikor körtevel kínálják, egy „stuttgarter kecske-ör” eshetik áldozatul kannibáli étvágyának.

Az is érdekes lenne, ha Blaháné a „pi-pi-piros alma” helyett ugy dalolna, hogy: *nyári habos papin, vagy „hosszusáru Páris bo-bo-borizü.”* Annyi tény, hogy furcsán hangzanék!

Ligety Jenő.

Mai számunkhoz egy fél ív melléklet van csatolva.

A közigazgatási bizottságból.

1885. október 9.

A megyei alispánnak, a közigazgatás szeptember havi menetéről bemutatott jelentése szerint: Ujfalussy Mihály homonnai és Szenczy László tokaji szolgabírók fegyelmi ügyében a vizsgálat megejtetvén, az eredmény a közig. bizottságnak a további eljárás foganatosítása céljából bemutatott. Zábrazky Miklós felfüggesztett szerencsi szolgabíró fegyelmi iratai pedig a közváltóhoz tétettek át. — A csendőrségi havi eseményeket tartalmazó jelentés 7 súlyos testi sérülést, 18 tűz, 6 verekedési, 13 lopási, 1 emberölési stb. esetet tüntet fel. Említ ezeken felül egy magzat elhajtási gyanu, 3 gyújtási gyanu, 3 gyilkossági gyanu és 1 rablógyilkossági esetet. Végre jelenti, hogy Agárd, Dámóc és Leányvár közt rablók tartózkodása jelentetett, de azokat feltalálni, vagy épen elfogni eddig nem sikerült. A phylloxera a Hegyalja alsó végétől Tolcsváig már szinte mindenütt megállapított.

A kir. tanfelügyelő havi jelentése szerint, a múlt szept. hó első napjaiban a s.-pataki áll. tanítóképződelem megtartott javító s felvételi vizsgák vezetésével volt elfoglalva. A nagymihályi állami iskola növendékeinek osztályozása, a tanterők berendezése stb. végett szept. 5-én Nagymihályban jelentetett meg, s mint örömmel jelenti ez intézetben 565 tanköteles gyermek részesül oktatásban. Jelenvolt a topolyáni g. kath. iskola felszentelésénél, hol a hívek aldozatokészége folytán a kor s törvény kívánalmainak minden tekintetben megfelelő tanterem s tanítói lakás állítottatott fel, s adatott át a közhasználatnak. A Juhay Antal n.-mihályi áll. iskolai segéd és Csolák Mihály b.-szerdahelyi községi tanítók ellen foganatosított fegyelmi vizsgálat eredményét bemutatta. Jelenti végül, hogy f. hó 5-én a sztrókói magyar tannyelvű állami elemi népiskolát megnyitotta, s a tanulók megkezdették működésüket.

A kir. építészeti hivatal elmúlt havi jelentése szerint a kassa-jablonezai, valamint a miskolczgerendai államutak jó karban vannak. Az országos közmunkának ledolgozásában is szép eredményt jelez, amennyiben szept. hó végéig annak 73,65%-a ledolgoztatott. Különben a megye területén általában forgalmi akadályok elő nem fordultak.

A megyei árvaszéki elnök havi jelentése szerint a múlt szeptember hóban az árvaszéki előadók által feldolgoztatott 1391 darab s kiment 240 megszüretés. Egyébként az ügymenet úgy a gyámpénztárban mint a segéd hivatalokban rendes folyamathoz volt.

A főorvosi jelentés szerint a közegészségügyi állapot szept. hóban általán véve kedvező volt, oly jó mint augusztus hóban. Szerencsen a kanyaró terjedett el a gyermekek közt; Kesznyétenben pedig a vörheny lépett fel járványszerűleg. A víziszonynak két szomorú esete merült fel e hóban, az egyik Lasztoromban, hol 3 hóval ezelőtt kutya által megmárt 7 éves fiú tört ki a kór; a másik Alsó-Hrabócson, hol 23 éves leányon észleltetett. Mindkettő rövid idő alatt elhalt. Mező-Laborczon kórorvosul dr. Polinsky Béla, ottani vasuti orvos választott meg. Az állategészségügyi viszonyok igen kedvezőtlenek voltak. Lépfeneben 1 ló s 26 drb marha hullott el. Ezekből 13 Tokajban és 8 Szt.-Rosztokán. A lótaknyosság is nagy mérvben kezd terjedni. Emiatt 14 ló bunkóztatott le. A Cz.-Bélán és Hosszmezőn uralgó száj- és körömfájás szűnő felében van.

A kir. adófelügyelő szept. haváról szóló jelentése szerint befolyt egyenes adóban 112,211 frt 47 kr., a múlt évi szept. havi eredménynél több 23,985 frt 33 krral. Hadmentességi díjak címén befolyt 5734 frt 52 kr.

A megye alispánjának a közigazgatás állapotáról a befolyt szeptember és október havi időszakokra vonatkozó jelentése felolvastatván, melynek kapcsán bemutatja a homonnai járási szolgabíró ellen elrendelt s megtartott fegyelmi vizsgálatra vonatkozó jegyzőkönyvet, valamint Jekelfalussy Andor budapesti lakos kérvényét, melyben a fegyelmi vizsgálat alatt álló szerencsi szolgabíró által be nem számolt s nehézményezett összegek kifizetés végett közlését kérelmezi.

Ujfalussy Mihály homonnai járási szolgabíró fegyelmi ügyében hozott határozat folytán megéjtett vizsgálatra vonatkozó iratok a megyei tisztí főügyésznek indítványtétel végett kiadatni határozattak.

Jekelfalussy Andor budapesti lakos mint Zábrazky Miklós meghatalmazottja által beadott kérvény a megye alispánjának sürgős intézkedés végett azzal adati ki, hogy a hivatalától felfüggesztett szolgabíró által be nem szolgáltatott s a fegyelmi vizsgálat folyamán megállapított összegeket folyamodóval sürgősen közölje.

Az alispáni jelentés többi részében tudomásul vétetett.

Főispán ő méltósága előterjeszté, hogy a nagyméltóságú m. kir. földmívelés- ipar és kereskedelmi minisztérium által a phylloxerával elreptetett szőlőterületeknek — amerikai vesszővel

leendő beültetése céljából — szőlőiskola telepítésére szükséglenő 30 hold homok területnek a bodrogközi járásban leendő megszerzésére megbízást nyert.

Minek folytán a szükséglenő területnek beszerzése végett Viczmány Ödön főjegyző elnökele alatt Szerviczky Ödön, Chyzer Kornél megyei főorvos, Vékey Gedeon m. tisztí főügyész Mathiász János szőlőskei lakos s a bodrogközi járás szolgabírójából álló küldöttség jelentésöknek a közigazgatási bizottsági ülésre leendő bevéása mellett megbízatni s erről nevezettek jegyzőkönyvi kivonattal értesítetni határozattak.

Megyei főpénztárnok a megyei pénztár állására vonatkozó jelentése felolvastatván, a közmunkaváltási, valamint betegápolási pótdó hátraléokra vonatkozó kimutatások kiadásával a járási szolgabírák az 1884. évtől hátralékoknak ez év végéig leendő szigorú behajtására, valamint a megyei főpénztárnok által a közmunkaváltási és betegápolási hátralékokra vonatkozólag megküldött kimutatások alapján, nyilvántartási jegyzék vezetésére utasítottak; felhivatván a megye alispánja, hogy a közmunkaváltási és betegápolási pótdó régi hátralékokra nézve a járási szolgabírákkal leszámlálást tartván, a bevehetetlen összegek leirátása iránt előterjesztést tegyen.

Tokaji illetőségű Feher Pál, kaki illetőségű Mátyás Mihály, karádi ill. Novák Pál, s.-pataki ill. Porubszki Mihály, legényei ill. Zelvai János, csörgői szül. Kundrát János, kásói ill. Magyar László, varannói szül. Palyó Pál katonák elbocsájtási, valamint n.-kemencei Griscsik Mihály, megyszói ill. Kertész Ferencz, hazsinai illetőségű Hudák Mihály, és s.-a.-ujhelyi ill. Herman József elbocsájtott katonák 20 frt kincstári atalány elengedési, Danykó János technai lakos kivételes nősülés iránti és n.-tárkányi illetőségű Hornyák Péter honvéd elbocsájtási kérvényeik kedvezőleg; — ellenben cigándi illetőségű Balla István katonára 20 frt kincstári atalány elengedési kérvénye elutasítólóg intéztettek el; végül s.-a.-ujhelyi ill. Geiger Dávid besorozott újoncz elbocsájtási ügyében hozott határozatok a polgári és katonai hatóságok között felmerült nézet eltérés folytán felsőbb elbírálás céljából a honvédelmi minisztériumhoz terjesztetett fel.

Szenczy László tokaji járási felfüggesztett szolgabíró, Komáromy Károly tokaji felfüggesztett bíró és Novák Gyula szintén tokaji jegyző fegyelmi iratai a megyei tisztí ügyésznek indítvány tétel végett kiadattak.

Séra István szerencsi szolgabírói segéd fegyelmi ügyiratai a tisztí ügyész indítványával együtt a megyei főispánnak, mint a fegyelmi bíróság elnökének, a további eljárás végett kiadattak.

Az ulicsi körjegyzőségben bejelentett uzora terjedése tárgyában megejtett nyomozat során oly körülmények nem merülvén fel, melyekkel a nép elszegényedését az uzoráskodás terjedésével indokolni lehetne, ezen ügyben a további eljárás beszünttetett.

Meghívás

az alsó-zempléni ev. ref. egyházmegye tanítói egyletének folyó 1885. év október 28-án d. e. 8 órakor kezdődő, Sárospatakon a ref. leányiskolában tartandó

rendkívüli közgyűlésére,

melyre az egylet összes tagjait, s a lelkész urat és tanúgy barátokat tisztelettel meghívja az elnökség.

Tárgyak:

1. F. 1885. év novemberben tartandó, méltóságos és főtiszteletű konventhez beterjesztendő kérvényünk tárgyalása, megállapítása, minden tanító által való aláírása és beterjesztése.
2. A nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium által megerősített alapszabályaink felolvasása.
3. Az országos tanítói nyugdíjtörvény.
4. Az Eötvös-alap és az országos tanítói árvaház.
5. A népiskolai tankönyvek és a tanterv.
6. Uj tisztviselők választása.
7. Értekezések.
8. Indítványok.

Különfélék.

(Emlékünnepély.) Id. Lónyay Gábor, megyénk egyik volt kitünősége emlékének a helybeli ref. templomban a múlt vasárnapon adózott a gyászoló család és megyénk értelmisége. A gyászoló család mellett szép számú közönség gyűlt össze leróni a kegyelet adóját azon nemes férfiú iránt, ki hosszú életpályáján tehetségét, munkaerejét legnagyobb részben az emberiségnek, a hazának, a közügyeknek, a társadalomnak szentelte. Nagytiszt. Fejes István ref. lelkész ur rendkívüli tartalmas, nagyszabásu beszédben méltatta a megdicsőült érdemeit, melyekkel magának a történelem lapjain halhatatlan ne-

vet biztosított s emlékét megőrkítette. Rámutatott hazánk történetének az utóbbi időben minden nevezetesebb momentumára, a hol id. Lónyay Gábor nevével s munkásságával találkozunk. Ott volt a nagy eszmék bátor harcosainak soraiban; hazánk szabadságért, jólétéért küzdött, fáradozott, az igazság szavát kimondani nem rettegett soha. Szóval mint ember, mint honpolgár s mint családapa hivatását betöltötte, kötelességét a leghivebben teljesítette. Az elhunyt jeles hazafi végeztével az ünnepély egyházi beszéd előtt és végeztével az ünnepély díszét dalárdánk két hatásos gyászdal eléneklésével emelte. Id. Lónyay Gábor jellemzései adjuk mi is az alábbiakat. 1847-ben az oppozíció és a konzervatív-párt (bal- és jobb-oldal) között oly éles ellentét fejlődött ki, hogy a konzervatív-párt már a közbirodalom egysége mellett kardoskodott. Ezen 47-iki országgyűlésen Lónyay Gábor, mint Zemplénmegye követe így kiáltott fel: A közbirodalom egysége! Tehát a magyar monarchia egységét, nemzetünk legszentebb érdekeit, önállóságot, függetlenségét alárendeljük a közbirodalom egységének?! — Mi az 1790-iki 10. törvénycikkre hivatkozva, ennek az ellenkezőjét kívánjuk kinyilatkoztatni; mi követeljük hazánk önállósága s függetlensége minden következményeit, — honunk érdekeit az osztrák monarchia érdekeinek alárendelni nem fogjuk engedni! Önök, tisztelt konzervatív urak, mivelünk nem akarnak tranzigálni, minket mindenkor le fognak szavazni! — minket, kik azoknak léptünk nyomdokaiba, kik küzdöttek jogainkért, s fentartottuk nemzeti egységünket, hazánk szabadságát; kik honunk felvirágulásának, újjászülésének előharcosai voltunk és vagyunk!?. Ez nem fog sikerülni, — mert ha sikerülne, tán lehetne egy és oszthatlan Ausztria; de magyar nemzet nem, Magyarország — nem! Él magyar; áll Buda még!..” És Lónyay Gábornak e mondása valóságos történelmi tény, ott találjuk azt Horváth Mihály történelemünk munkájában.

(Gyászhir.) A s.-a. ujhelyi gör. kath. egyház köztisztelet és becsülésben állott lelképásztorát, Fesztory Tamás zemplénmegyei főesperest, f. h. 21-én szőlította el a halál az elők sorából. A megboldogult egyszerű, szorgalmas munkálója volt az Ur szőlőjének, ki előkelő papi-állása dacára csöndesen, mondhatni elvonultan egyedül hivatásának élt; de emellett mint ember, mint honpolgár és mint barát is megtette kötelességét s úgy a hazai, mint a társadalmi érdekeket sohasem tévesztette szeméi elől. Ezen tulajdonok s egyszerű, nyájas modora voltak azok, amikkel a köztiszteletet és szeretetet kiérdemelte. Fesztory Tamás megyénkbeli szalóki születésű volt; pappá szenteltetett 1842-ben; ujhelyi lelkészé lett 1851-ben s ezen minőségben 34 évig működött. 1856-ban szentszéki tanácsossá, 1859-ben ujhelyi ker. esperessé s 1869-ben zemplénmegyei főesperessé lett kinevezve. Ezenkívül a megboldogult zemplénmegyei bizottsági tag is volt. Temetése f. hó 23-án d. e. 10 órakor a nagyszámú rokonság, a főispán vezetése mellett a megyei tisztviselők, a megyei papság, az egyház tagjai, megyei bizottsági tagok, városi előjáróság, a gymn. és elemi iskolai ifjuság és tanári kara, honvédtisztikar, tüzoltó egylet és nagyszámú közönség részvételével ment végbe. A temetési szertartást a munkási egyházmegyei káptalan küldötte; Firczak Gyula kanonok végezte fényes segédlettel; a halotti beszédet Puza Sándor ker. alesperes tartotta, mely előtt és után a dalárda gyászalt énekelte. A koporsóra koszorukat küldtek: a g. kath. egyház közönsége; Barna Ignác és családja, Bydeskuthy Sándor és családja, Diószeghy K. s többen. A megboldogult rokonai által kiadott gyászjelentés így szól: Fesztory Miklós, neje: Makranczai Terézia, gyermekei s unokái: Fesztory István, neje; Simonyi Emilia s gyermekei; Fesztory Mária s férje: Mikovszky János s fia Bertalan; Fesztory József s gyermeke Mária férj. Farkas Miklósné, s továbbá: Danilovics Antónia férj. Petrik Jánosné; Danilovics János kanonok, püspöki külhelynök; Danilovics Elek, kir. törvényszéki bíró s neje; Danilovics Nelli özv. Legezáné; Danilovics Eleonóra férj. Zsoltvay Jánosné s gyermekei és Fesztory Borbála férj. Kaulics Mihályné férje s gyermekeivel, mélyen megtört szívvel jelentik kedves testvérük, illetőleg öcsésük, bátyjuk, sógoruk, nagybátyjuk s unoka testvér bátyjuk, illetve keresztatyjának nagyszágos és főtiszteletű Fesztory Tamásnak, zemplénmegyei gk. főesperes, s.-a.-ujhelyi lelkész, szentszéki tanácsos, Zemplénmegyei bizottsági és S.-a.-Ujhely városi képviselő-testületi tagjának sat. buzgó és tevékeny élete 68-ik, áldozársága 43 ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajátatos felvétele után, f. é. október hó 20-án, éjjeli 3/12 órakor történt gyászos kimúltat. A boldogultnak hült tetemei f. é. október hó 23-án, d. e. 10 órakor fognak örök nyugalomra letenni. S.-a.-Ujhely, 1885. okt. 21. Áldás és béke legyen porai felett!

(A tőke-terebesi lóvásár) s az azzal egybekapcsolt lötenyészési jutalom-kiosztás valamint a löversenyek f. hó 21-én tartattak meg és pedig nem várt sikerrel. E fontos közzgazdasági mozgalom sók ünnepélyességgel volt összekötve, ameny-

Folytatás a mellékleten.

LINKESCH SAMU özv.

vasüzlet Eperjesen

ajánlja kitűnő minőségű

krakói cserép-kályháját

fehér és díszes
színekben.

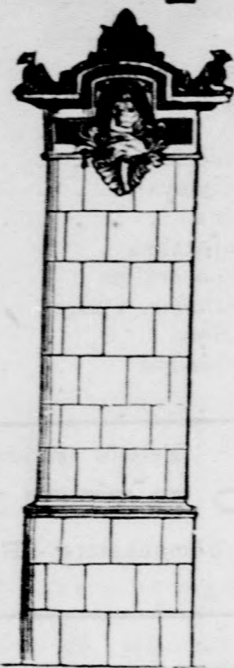
Kandallókat

TAKARÉK-

konyhákat,

bármint

kivitelben.

FA, KÖSZÉN

és
coaks fűtésre,

TÖLTŐ

és
szabályozható

készülékkel

berendezve.

legolcsóbb árakban.

Képviselőség: Reichard M. és fia uraknál S.-a.-Ujhely.

Tk. 2482. 1885. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rosenbaum József végrehajthatónak Rosenbaum Sloma Toba végrehajtást szenvedő elleni 1000 frt tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a varannói kir. járásbírósa) területén lévő, Kőporuba községben fekvő

a) a kőporubai 2. sz. tjkben A I. 1—2. sor, 4 és 85. hr. sz. a. felvett ház, belsőség és kertből Rosenbaum Berkoné Sloma Toba mint zálogtartó nevében álló fele részre 60 frt,

b) a kőporubai 65. sz. tjkben A X 1 sor s 385. hrsz. a. felvett szántóföldből nevezett végrehajtást szenvedő (mint zálogtartó) nevében álló fele részre 100 frt, végül

c) a kőporubai 82. sz. tjkben A I. 1—2. sorsz. 383 és 428. hrsz. a. felvett 2 drb szántóföldből és ugyanazon tjkben X 1 sor s 47. hrsz. a. felvett kertből nevezett végrehajtást szenvedő nevében tulajdoni joggal álló fele részre 270 frt, összesen 430 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi december hó 11-ik napján délelőtt 10 órakor Kőporuba község bírása házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 6 frtot, illetőleg 10 frtot, illetve 27 frtot készpénzben vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügy miniszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságánál 1885. szept. hó 14-én.
Roskovics, kir. albiró.

Hirdetmény.

Morva község határában lévő pusztabertikóczi — Spiegel Jakab, Spiegel Bernát és Moskovics Mór urak tulajdonát képező 300—360 holdnyi kiterjedésű ingatlanok 295/1885. ügyszám alatt nyert megbízatás folytán általam folyó 1885-ik évi november hó 1-éig terjedő határidőn belül magánajánlatok útján haszonbérbe fognak adatni.

Miről is bérbe venni szándékozik midőn kiértésitem, egyszersmind tudomásukra hozom, hogy a bérleti ügylet megköthetése tekintetéből hozzám alólirhoz forduljanak, hol egyuttal a bérleti feltételek is megtudhatók.

Homonnán, 1885. évi október hó 14-én.

Pekáry János,

kir. közjegyzőjelölt, mint Dercsényi Kálmán homonnai kir. közjegyzőnek a kassai kir. közjegyzői kamara 33/1884. számú rendelvényével kinevezett helyettese.

SZOLYVAI POLENAI OLENYAI

saványvizek, valamint

LUHI-ERZSÉBET

gyógyforrás vize, — mindannyian kitűnő üdítő itatók s járványos betegségek alkalmával is nagyhatásúak, — megrendelhetők

MARSALKÓ KÁROLY

munkácsi uradalmi ásványvizek bérletjénél Nyiregyháza, s kaphatók országsszerint minden nevezetesebb gyógyszerárakban, fűszerkereskedésekben és vendéglőkben is.

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása.

SIR-EMLEK-KÖVEK RAKTÁRA

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán a „Vörös ökör“ vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,
VÖRÖS MÁRVÁNY
és homokkő sarköveket.

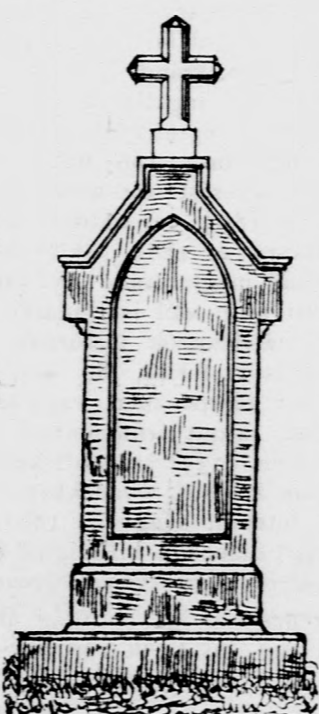
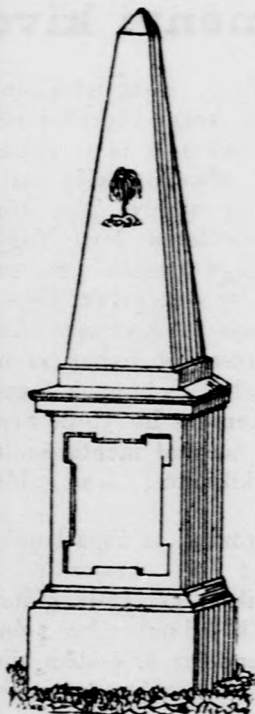
Tisztelettel

BURGER ADOLF,
vállalkozó.

Sirkövek szállítása és felállítása.

Sirkövek újabb tervezése.

Jutányos áron készítenek.

Sürgönczim:

Burger Adolf S.-a.-Ujheiy.

TK. 3394. sz.
1885.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Funya József végrehajthatónak özv. Kereki Andrásné és Micsko György mint k. k. Kereki Alya, András, János és József gondnoka, Kereki Anna férj, Kusnyir Jánosné mindnyájan mint néhai Kereki András örökösei végrehajtást szenvedők elleni 66 frt és 354 frt 25 kr. tökekövetelések és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a sztrókói kir. bíróság) területén lévő Nagy-Domása községe és határában fekvő a nagy-domási 20. sz. tjkben AI. 1—14. sorszám alatt foglalt 1/2 volt urb. bel- és kültelekből néhai Kereki Andrásról jutalékra és ezen ingatlanok tartozékait képező a nagy-domási 43. és 44. sz. tjkben foglalt közös legelő és erdőből Kereki And-

rásról jutalékra az árverést 391 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi december hó 28-ik napján délelőtt 9 órakor Nagy-Domása község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 39 frt 10 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a homonnai kir. bíróság mint tkvi hatóságánál 1885. évi október hó 7-én.

Szilágyi Béla,
kir. albiró.

S.-a.-Ujhely. Nyomatott a „Zemplén“ gyorsajtóján.

„Zemplén“ könyvnyomda

és kiadóhivatalától S.-a.-Ujhely.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint kiadásunkban megjelenő

Zemplén naptár

a jövő 1886. évben harmadik évfolyamba lép.

Ezen naptár hirdetésekkel jelenvén meg, fölkérjük mindazokat, kik abban hirdetni óhajtanak, hogy annak kéziratát hozzánk e hó 30-áig annyival is inkább beküldeni el ne mulasszák, mivel naptárunk a jövő hó első napjaiban már megjelenik.

Hirdetési díjak a régiek, és pedig:

Egy oldal 13 cm. széles és 22 cm. magas 8 ft.

Fél " " " " " 10 1/2 " " 4 "

Hegyed " " " " " 5 1/3 " " 3 "

kiváló tisztelettel

A „Zemplén“ könyvnyomdája
és kiadóhivatala.

Mintapéldánnyal szívesen szolgálunk.

nyiben gróf Andrassy Manó gazd. egyleti elnök-ségének 25-ik évfordulója ez napon telt be, mely hosszú és sikeres tevékenység méltatásául a gazdasági egyesület egy díszalbumot nyújtott át a jubilánsnak gróf Andrassy Gyula kastélyában. Az egyesület érzelmeit 50 tagu küldöttség élén Viczmány Ödön alelnök tolmácsolta meleg szavakkal, melyet a gróf meghatóan köszönt meg. A tisztelgés végeztével 80 terítéku díszbéd tartatot a vendéglő éttermében, melyen a megye főispánja is több notabilitással megjelent. Az első pohárköszöntőt Viczmány Ödön mondta az ünnepeltre, kiemelve benne minden jelentéke nyebb mozzanatot, mely az egyleti működés terén a letúnt hosszú évek folyamán felmerült s a mely oly szorosán és dicsteljesen fűződik az ő nevéhez. Utánna poharat emeltek még Prámer Alajos, Löcherer Andor, Juhász Jenő, Kun Dániel és többen, éltetve a megye és a gazdasági egyesület vezérégyéniségeit. Ebéd után következett a löverseny, melyen az első díjat Lubich uhlános főhadnagy lova, a tulajdonos által lovalgolta, nyerte. A második díj Füzesséry Gyula lovának esett, míg a harmadikat Kun Géza ütötte el. A trappversenyen Andrassy Géza gróf és Putti dsidas hadnagy léptek sorompóba kettős fogataikkal. A győzelem babérja az elsőnek beért Andrassy Géza grófnak jutott. A nap fényes sikere azonban, mely messzeható horderejű s a lóvásár megtartását jövőre is biztosítani látszik, a kiállított tenyész anyag gazdagságában nyilvánult. Ötszáznál több ló és csikó vezetett elő, melyekből 24 darab a ló állítási bizottság, hat darab pedig magánosok által vétetett meg. A bizottság meg volt lepetve a tenyész anyag gazdagságáról, mely Borsod és Abaujmegyét elenyészőleg hátrébe szoritja s amellyel felső-magyarországon csupán csak Gömörmege versenyezhet. A löverseny részletei valamint a lötenyészési jutalmak kiosztásáról jövő számunk hoz kimerítő tudósítást.

(A mogorva ősz) teljesen szürkességében be-köszöntött. A nap csak hébe-hóba pillant ki sűrű ködtelep alól, de mint a ki nem sok gyönyörűséget talál már az erdők és mezők hervadásában, ismét csak magára rántja daróc öltönyét s más virulőbb tajak felé kandikál. Nagyobb városokban az őszi időszak a társadalmi élénkség kikeletjét jelzi, nálunk, hol se színház se más góczpontjai nincsenek a társadalmi tevékenységnek, unalommal vesz körül s a szobák egyhangu börtönére kárhoztat. A kedélyek borongását csak néha-néha oszlatja el egy-egy bizalmasabb összejövetel, mely rugóját bizonyos alkalmisságokban, mint névnap, disznótor sat. találja meg. Rövid napok, hozzá: szárnyaszegett munkakedv, a lomhán járó közérdekerek kerekain alig-alig lendítenek valamit s míg másutt mások nem győzik átélvezni, mi nem bírjuk átaldni a hosszú éjszakákat. Ez az igazi holt saison.

(Szüretünk) végéhez közeledik s most már elmondhatjuk róla: hogy mennyiségileg közepes, minőségileg azonban jó eredményt tüntet fel. Aszuborokat egész Tokaj-Hegyalja vonalán nagy mennyiségben készítettek, minélfogva jövő évben a kivitel is emelkedni fog. Az árakra nézve irányadó nagyobb eladásokról még most sem hallani, ami természetes is, mert többnyire minden jobb modu szőlősgazda aszubort szürevén, bepinczézi azt s csak is az érettségi fokot elért bizonyos stádiumban fogja áruba bocsátani. Szorványos eladások az uri boroknál 40—70 frt közötti árt állapítanak meg, míg a paraszt-borok 20—30 frton kélnek, másfél hektolitert többé-kevésbé megközelítő hordókként. A szüret folyamán, miután a mennyiség legtöbb helyütt reményen felül ütött ki, a hordó ára rendkívül felszökött s aminek pár-jáért szüret előtt alig adtak 5 forintot, a szüret derekán 8—9 frtot kellett fizetni a különben is annyi mindenféle kiadással zaklatott szőlősgazdának.

(Helyettesítés.) Főispán ömeltósága a szinai segédszolgabírói állásra, miután Haraszthy Miklós a tokaji szolgabírói hivatal vezetésére lett régebben kiküldve — Payzoss János közigazgatási gyakornokot helyettesítette. A varannói segédszolgabíró szintén a homonnai szolgabírói hivatal adminisztrálására küldetvén ki, helyetteséül Vékey Oszkár lett kinevezve.

(Kinevezés.) Tóth Pápay Soma szerencsi kir. aljárásbíró, ki közelébb a kir. helmecezi járásbírosághoz volt helyettesként kirendelve, a tiszalöki ujonnan rendszeresített kir. járásbírosághoz járásbíróvá nevezetett ki. Tisztelt munkatársunknak a midőn gratulálunk: kérjük, hogy hábár tul is lesz megyénk határain, ne feledkez-zék meg lapunkról.

(Baleset.) A Zemplénmegyében állomásozó uhlános katonaság N.-Mihályon lakó ezredorvosát nagy szerencsétlenség érte. A közelébbi napokban ugyan egy ottani társaság által vadászatra hivatván — daczára hogy e sportnak nem kedvelője — szórakozás czéljából engedett a meghívásnak s részt vett a kirándulásban. Azonban

már a legelső hajtás szerencsétlenséget hozott számára, amennyiben a szomszédaságában álló erdőkerülő a hajtásba került vadra puskázván, az iramló vad helyett az ezredorvost sebezte meg, még pedig oly szerencsétlenül, hogy az egy szem serét, mely feléje tévedett, bal szemgolyóján keresztül hatolva, orratövébe furódott, miáltal ezen szemének világát örökre elvesztette. Persze a vadászatnak azonnal vége lett s a jelen voltak részvevőleg kísérték lakására, honnét azonnal a legközelebbi vonattal dr. Reisz Gedeon kíséretében Budapestre utazott, hogy széttroncsolt szemtekéjének kivételét eszközöltesse s ez által jobb szemétől is elhárítsa az azt fenyegető veszedelmet.

(Kinevezés.) Megyénk főispánja Juhász Jenő helybeli gyakorló ügyvédet tb. tisztí alügyésszé nevezte ki.

(Nagy-Mihályból) írják nekünk: miszerint az ottani erdőségben közelébb egy óriási 7 mázsás sulyu medvét löttek a gróf Sztáray Antal által adott vadászaton. Ugyanonnét arról is értesítenek: hogy hire jár: miszerint a kir. járásbíró áthelyezés iránti kérelemmel szándékozik járulni az igazságügyi miniszteriumhoz.

(Assomoiré.) Hajducsko József helybeli lakosnak alig 7—8 éves gyügyermeke pár nappal ezelőtt annyit talált inni a pálinkából, hogy a szesz meggyullott gyomrában s a gyermek rövid idő alatt irtózatoss kinok között meghalt.

(Beküldetett.) A legutóbbi temetés alkalmával szembeszökőleg feltűnt a halottas kocsinak — mely éppen elegejű a Nóé bárkájával — kiálto rondsága. Az a kenetlen talyigaként nyikorgó rozszant szerkezet, az a kerekek és kocsit betakaró egykor fekete, most mindenféle határozatlan színt játszó szövet; hát még a kocsis ülése, melyből ki tudná hány lyukon kandikál ki a szénátölték, — valóban botrányosan szánalmas kinézést kölcsönöznek e szemtmált alkotmányoknak. Ugy tudjuk, hogy e szomorú jármű igen jól jövedelmez, helyén való volna tehát egy újabb szerkezetűnek beszerzése, mert az csakugyan kegyeletet sértő dolog, hogy a koporsók ráhelyezésénél és megerősítésénél sokszor egy fertály óráig is elküzködnek a funerátorok. Ily nagy városban mint Ujhely egy temetkezési vállalat is elkelne már s csodáljuk is, hogy a vállalkozási szellem arra még fel nem ébredt. Addig azonban míg ilyen létesülne, kérjük a gyász kocsinak tisztességesebb alakba való öltöztetését.

(Esküvő.) Szedlák Sándor, eperjes-egyházmegyei pályavégzett gör. kath. novendék-pap közelébb tartotta esküvőjét Rafajócson Dzubay György ottani gör. kath. lelkész kedves leányával: Annával. Nyoszolyó lányok voltak: Janovics Ilonka Bukóczról és Rokiczky Mariska Eperjesről, vőfélyek pedig Gerbery Sándor és Kubek Elek végzett novendékek. A 120 terítéku ebéd után, — melyen jobbra gör. kath. papok s azok családjai vettek részt — vette kezdetét a táncz, mely, másnap reggeli 10 óráig tartott. Általában az egész családi ünnepélyt mesterkéletlen jó kedély s a mi fő: egészen magyaros szellem hatotta át.

(A brutális) dubrókaik és büntársaik ügyében, kik néhány hét előtt egy csendőrrrel s egy honvéddal oly rutul e l b á n t a k, a vizsgálat érelyesen folyik. A vádlottak, kik dubrókai, szalókai és buttkai illetőségűek, e hó 21-én szembe-sítotték a suijos sérelmeket szenvedett csendőrről és honvéddel, a mikor is nyolczan, ezek között a dubrókai és buttkai bíró, kik szintén vizsgálati fogságban tartattak, miután ellenök terhelő adatok föl nem merültek — szabadlábra helyeztetek. Helyökbe azonban valószínűleg több más vádlottak fognak bekerülni.

(A renovált) ref. templom felszentelési ünnepe Zemplén mezővárosban a mai napon fog megtartatni.

(Megszökött.) Polacsek Ignác helybeli lakos „esztavai” szöllőjében egyik rokona által szüreteltetvén, ez f. hó 22-én Perlmutter Adolf 17 éves, izr. suhanczot, kinek atyja Jónás a bortaposók közt fungált, beküldte Polacsek Ignácához, hogy a szedők, bortaposók és borszállító fuvarosok kifizetésére küldjön ki neki a fuu utján 150 frtot. Ez meg is történt, t. i. Polacsek átadta a fizkönek a kívánt összeget; ez azonban ahe-lyett, hogy azt rendeltetési helyére jutatta volna, tanácsosabbnak látta vele megugrani. A rendőség, a fiatal tolvaj kézrekerítése végett a szélrózsa minden irányában táviratozott, de még idáig eredménytelenül. Perlmutter Adolfnak különös ismertető-jele, hogy egyik szemé feltűnően kissébb mint a másik.

Jó kereset. Egy szerény, jó bizonyítványokkal ellátott fiatal ember, ki magát helyi ügyöknél kiképezni akarja, ajánlatos feltételek mellett azonnal alkalmazást talál. Hol? megmondja e lap kiadóhivatala.

Irodalom.

Kelet. E címmel egy költői szépségekben gazdag cikket közöl az „Ország-Világ” legújabb (okt. 17) száma Kaas Ivor báró, a legkitünőbb magyar publicista tollából. Ezt követik: „A különöz”, P. Szathmáry Károly elbeszélése: „Időszakok”, költemény Lauka Gusztávól; „A magyar színház 114-ik évfordulója”, Molnár Györgytől, a kitünő tragikus-tól; „A hét mennyei szent zarak”, humoreszk Gabányi Árpádtól; „Lányszöktetés”, ballada Seress Imrétől; „A Hári János Iliásza”, szerzőjétől; „A versenyterem”, Fenyő Sándortól („Buzgó” rajzával); „A kollektor”, székelv regény Benedek Elektől; „A hétöl” Székely huszártól. A képek közt figyelemreméltók a szófal képek, melyeket Tóth Béla a helyszínen készített az „Ország-Világ” részére. E számban találjuk Vilmos porosz herczeg arcképét, továbbá Beliczay Gyula, a jubiláló zeneszerző arcképét életrajzzal id. Ábrányi Kornéltól stb. A gazdag és változatos rovatok: Tudomány és irodalom, színház és művészet, újdonságok, a kiállításról, könyvpiac, nők világa, vidéki élet, sport, hymen, gyászrovat, innen-onnan, rejtvények. Az „Ország-Világ” előfizetési ára: január—Deczem-berre 10 forint, január—júniusra 5 frt, július—szeptemberre 2 frt 50 kr., jun.—decemberre 5 frt. Az „Egyetértés”-sel együtt: egész évre 28 frt, félévre 14 frt, negyedévre 7 frt, egy hóra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők, kecskeméti utca 6-ik szám.

Szépirodalmunk egyik ága sem örvend napjainkban oly virágzásnak, mint az elbeszélő irodalom. Ez főleg a magyar társadalom hatalmas fejlődésének köszönhető, mely a figyelmes szemlélőnek lépten-uyomon a legérdekesebb tárgyakkal kínálkozik. Tolnai Lajos és Mikszáth Kálmán voltak azok, kik e társadalmi mozzanatok az irodalomnak meghódították: amaz széles körben, bámulatos jellemző erővel és sújtó szatirával, ez kedves gyönyörködtető humorral. Nyomukban halad egész újabb elbeszélő költészetünk. Sajnálattunkra azonban eddig még nem volt lapunk, mely mind e törekvéseket egyesítve az elbeszélő irodalomnak és ezzel együtt az új Magyarország képét tárná elénk. Annál kellemesebb meglepetést szerzett nekünk egy szépirodalmi vállalat, mely elérte azt, a mi mindedig még nem sikerült: regény és beszély irodalmunk tükrében a multat valamint a jelen társadalmi mozgalmakat teljesen és hiven bemutatt. Ez eszmét a „Gondúzó”-ben látjuk megvalósítva, mely derék szépirodalmi hetilapnak éppen Tolnai Lajos a főmunkatársa és melyben Mikszáth Kálmán „A képviselőház karzatáról” cím alatt közli annyira kedvelt rajzait. A „Gondúzó” II. évfolyamának előttünk fekvő 4 első száma egyszerre három eredeti regénnyel indul meg: „A z u t o l s ó k u r u c z v i l á g” történeti regény három kötetben kitünő regényírónktól A b o a y y L a j o s t ó l. — „A vér hatalma”, mely egy korszerű problémát fejtet, Beniczky Bajza Lenkétől és „Csiricséry Bertalan ur ö méltósága” című társadalmi regényt Vértési Amold énlk tollából. Költeményekkel találkozunk legjelesebb lantos költőinktől u. m. Vajda János, Kiss József, Endrődi Sándor és Reviczky Gyulától. A kisebb beszéd és rajz igen gazdagon és mintaszerűen van képviselve Mikszáth Kálmán említett rajzszorozata, P. Szathmáry Károly „A helybenhagyott ember”, Szana tamás „Magyar költők szerelme” Tóth József „A tilos”, Jakac Ödön „Összeromlott élet”, és Tolnai Lajos „Az első eszménykép” sat. dolgozatai által. A lap érdekességét és változatoságát növelik Belot egy rendkívül érdekesítő regénye francziából fordítva, és az ismeretterjesztő cikkek, mulattató apróságok, találmányok stb. A „Gondúzó” megjelen minden vasárnap három tömött iven. Kiadója Székely Aladár Budapestben. Előfizetési ára negyedévre 1 frt 50 kr. Legjobb lelkiismerettel ajánlhatjuk e hazafias szellemű, szépirodalmánk színvonalán álló kitünő vállalatot mindenkinek ki lelket emelő és képző olvasmányoknak örvendeni tud. A kiadó mindenkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatóvány-számmal, ki e végett levelező lapon hozzá fordul.

HIVATALOS RÉSZ.

Zemplénmegye bizottságának S.-a.-Ujhelyt, 1885. október 12-én tartott rendes féléves közgyűléséből.

1816415. szám. A megyei közig. bizottság-nak a mult év II-ik feléről a miniszterelnök ö excellentiájához s a többi miniszteriumhoz intézett jelentése a törvény értelmében bemutatván a „Zemplén” hivatalos lap utján köztudomásra hozandó.

Kelt mint fent.

Jegyzette s kiadta
Viczmány Ödön,
főjegyző.

Az 1884. évi II-ik feléről közig. biz. jelentés a m. kir. miniszterelnökhöz

Nagyméltóságú m. kir. miniszterelnök ur!

A közigazgatás egyes ágainak állapotáról az 1884-ik év II-ik feléről vonatkozó jelentésünket következőkben terjesztjük elő:

I-ör. A közigazgatási bizottság választott tagjai közül az év végével Éuva András, Dioszeghy János, Prámer Alajos, idb. Farkas Lajos és Szerviczky Ödön kilépvén, a mult évi Deczem-ber hóban tartott törvényhatósági közgyűlésen az utóbbi kivételével a többi 4 és Mailáth József választattak meg.

II-ör. A felmerült ügyekből megemlítettök-nek tartjuk:

a) A megyei és járási közigazgatási ügyekben a lefolyt félévben újabb meggyezést érdemlő körülmény fel nem merült. A homonnai szolgabírónál tapasztalt nagymérvű rendetlenség, a mi fegyelmi vizsgálat tárgyát is képezte az alispán elnöklete alatt Orosz Sándor és Vladár Emil bizottsági tagokból alkotott küldöttség jelentése szerint megszüntettnék tekinthető.

b.) A mult évi augusztus havi ülésből kelt határozattal oda utasítottak a szolgabírák, hogy a közérdek úgy hozván magával a körjegyzőket a jegyzői körök központjain való lakásra kötelezzék.

c.) Az 1884-ik évi XVII. t. cz. 175. §-ához képest, ugyancsak az augusztusi közigazgatási bizottsági ülésben az ipartanács rendes tagjaiul: Jelenek Adám és Szentgyörgyi Vilmos s. a. ujhelyi lakosok; póttagokul: Stich Lajos s. a. ujhelyi és Nagy András sárospataki lakosok választottak meg.

d.) A megyei házi pénztár állapotára nézve észrevétel nem fordult elő, a betegápolási pénztár ellenben folytonosan fizetés képtelen volt, a mely okból, a hátrálékok behajtása iránt a szeptemberi ülésből behatárabb intézkedés történt.

A közmunkaváltási pénztár, a mint az illető szakminiszterhez történt felterjesztések és kimutatásokból látható, a szükségletek fedezetére szintén képtelen volt, a pénztár szűk bevételein, a szabad megváltás behozatala által fog a megye némileg segíthetni.

Az árvapénztárra nézve Szöllősy Gyula választott szakértő némi kezelési hiányok iránt tett előterjesztést, ez az árvaszéki elnök felvilágosító nyilatkozatával együtt, a megyei pénztár vizsgáló bizottságnak jelentéstétel végett kiadott. Egyébiránt az árvaszéki ellenőr, azért, mert a szeptemberi pénztárvizsgálatnál jelen nem volt, feleletre vonatott.

d.) A megyeháza, a hivatalok és tisztviselők elhelyezésére elégtelen levén, annak kiépítése tárgyában véleményes jelentés előterjesztésével az októberi ülésből küldöttség bízott meg.

e.) A s. a. ujhelyi megyei közkut csatornáinak helyrehozása és a közkut kiépítése iránt a november havi ülésben intézkedés tétett.

III-or. A községi ügyeket illetőleg ezekben mindinkább előhaladás tapasztalható. De a költségvetések és számadások legnagyobb részt még most sem küldetnek be megfelelő időben felülvizsgálat végett, ezen hiba megszüntetésére több irányú intézkedések tétettek, de a községi háztartás körüli hiányok és visszaélések elleni panaszok szaporodván, a közigazgatási bizottság a megyéhez átiratot intézett, a melyben arra kéri, hogy a kérdéses panaszok orvoslása tekintetéből az ügyet küldöttségi tárgyalás alá vétetvén, a községi számadások és költségvetések elkészítésére közvetlenebb befolyás szerzése céljából a megyei biztosok intézményének és egy központi számszék megalakításának kérdését is tanácskozással tárgyalva tétesse.

IV. A közegészségi állapotokra vonatkozó féléves jelentését a főorvosnak tisztelettel az alatti mellékeljük.

V. A megyei árvaszék féléves jelentését 2. alatti tisztelettel mellékeljük.

VI. A felmerült fegyelmi ügyek számáról s jelenlegi körülményeiről a kimutatást 3. alatti tisztelettel mellékeljük. A kimutatásban foglalt ügyek közül csak a 19-ik számú Stercz Lajos irnok elleni fegyelmi ügy került a közigazgatási bizottság elbírálása alá; a többiek mind ez ideig csak alispáni intézkedés tárgyát képezték és a 8-ik Krajnyak Sándor jegyző, a 12-ik Gojdcics János jegyző és 21-ik Ujfalussy Mihály honnani szolgabíró elleni ügyek az alispáni határozattal megszüntetettek.

Bírság pénzek ide be nem folyván azok kimutatása nem mellékelhető.

VII. A fellebbezett ügyekről és a felállított posta hivatalokról az I. és II. alatti kimutatást úgy szintén a közigazgatási bizottság ügyforgalmáról és a tüzesetekről az I. és II. alatti kimutatást 4. és 5. alatti mellékeljük.

VIII. A pénzügyminiszterium ügykörébe tartozó ügyekről a királyi adófelügyelő féléves jelentését mellékleteivel együtt 6. alatti bemutatjuk.

XI. A vallás és közoktatásügyi miniszterium ügykörét illetőleg, a kir. tanfelügyelő féléves jelentését mellékleteivel együtt 7. alatti mellékeljük.

X. Az igazságügyi miniszterium ügykörét illető tárgyakra nézve a királyi ügyész féléves jelentését 9 darab mellékleteivel együtt tisztelettel felterjesztjük.

XI. A közmunka és közlekedésügyi miniszterium ügykörét érintő ügyekre nézve, a királyi építészeti hivatal féléves jelentését a mellékletekkel együtt 9. alatti bemutatjuk.

XII. A honvédelmi miniszterium ügykörébe tartozó ügyekre nézve a jelentést a IV. minta szerinti kimutatással együtt 10. alatti csatoljuk.

XIII. A földművelési miniszterium ügykörébe vágó jelentésünket az amerikai kivándorlásra vonatkozó adatokat tartalmazó kimutatással együtt tisztelettel 11. alatti mellékeljük.

Kelt Zemplénmegye közigazgatási bizottságának S. a. Ujhelyben 1885. május 11-én tartott ülésében.

Jegyzette: **Viczmándy Ödön**,
főjegyző.

Zemplénmegye főispánja,
mint a közigazgatási bizottság elnöke.

Az 1884. év II-ik feléről, jelentés a m. kir. földművelési miniszterhez.

Nagyméltóságú földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium!

Az 1884-ik év II-ik feléről jelentésünket a következőkben van szerencsénk előterjeszteni:

I ször. Az év első felében a vetések állása nagy reményekre jogosít, de az aratást megelőző időjárás folytán, a termények valamint mennyiség — úgy legfőképpen minőség tekintetében a várakozáson alól messze elmaradtak.

Az őszi vetésekkel a gazdák különösen az egerek nagymérvű elszaporodása miatt késtek. Az egerek sok vetést és löheréseket tettek tönkre. Sok helyen az egereket fogdostatták és darabszám szerint fizették a napszámásokat, ily módon 100 ezerekre menő egerek semmisítették meg, de azok csak később önmaguktól pusztultak el.

Az állatok között — kivéven a juhok között a métey — ragályos betegségek nem uralkodtak, csak oroszkan ütött ki a ragályos tüdővész, a melynek lokalizálására a legerélyesebb intézkedések történtek s ezeknek köszönhető, hogy a ragály onnét tovább nem hurczoltatott el.

A mennyiben azonban ezen ragály a legveszélyesebb betegségek közé tartozik és könnyen elhurczolható, kívánatosnak mutatkozik, hogy ezen ragálynak országsszerte való gyökeres kiirtása iránt a törvényhozás intézkedjék, és ott, a hol a baj felüti fejét, a beteg állatoknak az állam költségén való kiirtása úgy, miként a keleti marha véznél történni szokott a törvény által szabályoztassék.

Az állattenyésztés tekintetéből a mult év II-ik fele előnyösnek nem nevezhető, mert a júniusi esőzések a takarmányt többnyire megrontották és a megye sok vidékén azt az árvek megsemmisítették; a szalmák pedig rozsdások lévén, a teelés rosz volt és bizonyosan ezen okok következménye volt az is, hogy a megye nagyrészből a juhok között a métey kiütött és sok juhászatot tönkre tett.

A községi faiskolák állapotáról a mult félévi jelentésünkben mondottak szolgálnak irányadól.

A gazdasági téren újabb haladásnak nevezhető a szőlőseki gróf Andrássy Gyula ur csemege szőlőtelepének létesítése, ahonnan a csemege szőlő már a folyó évben is nagyobb tömegben vásároltatott, a vinnai gróf Sztáray Antal ur szőlőtelepéről a csemege szőlő különösen Gácsország felé nagyobb kivitelnek örvend.

Egyébiránt a szüret, valamint minőség, úgy mennyiség tekintetéből is megyénkben rosz s a bor ára oly alacsony volt, hogy alig fizette vissza a szőlő a reá fordított kiadásokat.

A munkás viszonyok folyton rosszabbak, s ennek legfőbb oka az amerikai kivándorlás, amely hogy mily nagy mérveket ölt, szolgáljon igazolásul az alatti tisztelettel mellékelt kimutatás, a mely szerint kiment Amerikába összesen 11673 egyén, s ezekből visszajött összesen 1235. Tehát 10438 azok száma, a kik kivándorolván, még ma is Ameriából vissza nem érkeztek. Körülbelül 3 1/2 %-tőlja népességünknek távozott el megyénkbel, és a mint természetes is, hogy Amerikába csak a java a munkásoknak vándorol ki, annak lévén legnagyobb kilátása ottan munkája által vagyont szerezni, ebből önként következik, hogy a munkás kéz hiánya leginkább a minőségben érezhető.

Megemlítésre érdemes azonban, hogy a kivándorlók legnagyobb része aránylag sok pénzt küld vissza családjának, és ezen amerikai pénz már nem egy elpusztulás szélén álló családot állított ismét talpra.

Ami a gazdasági egyet működését illeti, arról dicsőreleg kell megemlékezni, és tudomásunk szerint az kebelében egy méhészeti szakosztályt alkotott és a borászati szakosztály alkotásával is foglalkozik.

Mély tisztelettel maradtunk S. a. Ujhelyben, 1885. május hó 11-én.

A megye közigazgatási bizottsága nevében:

Jegyzette:

Viczmándy Ödön,

főjegyző.

Zemplénmegye főispánja
mint a közigazgatási bizottság elnöke.

Zemplén vármegye közig. biz. jelentése az 1884. év II-ik feléről a nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterhez.

Nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium!

Az 1884-ik év II-ik feléről, a nagyméltóságú honvédelmi miniszterium ügykörébe vágó ügyekre nézve tisztelettel jelentjük: hogy az év II-ik felében sorozás sem lévén, az ez évi ujoncz-állítás eredményéről a jelentést mult I-ső félévi jelentésünkbe foglaltuk.

Az utóállítások és felülvizsgálatokra nézve a kimutatást az alatti tisztelettel mellékeljük, e szerint: az állandó sorozó bizottság elébe állítottatott 601 s ezek közül besoroztatott 135. A felülvizsgáló bizottság elébe állítottatott 124 s alkalmasnak találtatott 75, — ugyanazon kimutatás szerint, a hadsregből való elbocsátásokra nézve 33 kérvény tárgyalatott, s azokból csak 3 utasítottatott el; a honvédségből 3 egyén elbocsátatott s egynek kérvénye elutasítottatott. Végre 16 nősülési engedély nyert elintéztést.

Kelt S. a. Ujhelyt, 1885 ik év május hó 11-én tartott közigazgatási bizottsági ülésben.

Jegyzette:

Viczmándy Ödön,
főjegyző.

Zemplénmegye főispánja
mint a közigazgatási bizottság elnöke.

11412. szám.

Zemplénmegye alispánjától.

Közlés végett kiadatik.

Kelt S. a. Ujhelyt, 1885. szept. 28.

Matolai Etele,
alispán,

128. szám.

Torontalmegye szinügyi bizottságától.

ex 1885.

Tekintetes alispáni hivatal!

Van szerencsénk értesíteni, hogy a nm. m. kir. pénzügyminiszterium f. évi július 3-áról 41036. sz. alatt kelt rendeletével megengedni méltóztatott, miszerint a mult év június 14-én 35207. sz. a. részünkre engedélyezett sorsjáték huzása az e megyei 1886. évi őszi rendes közgyűlés első napjára halasztassék, midőn is a huzás eredménye közöltetni fog.

Kelt Nagy-Becskereken 1885. évi július hó 18-ikán.

Torontalmegye szinügyi bizottsága helyett:

Rimay,

főjegyző mint biz. jegyző.

Hertelendy,

főispán mint biz. elnök.

11883. szám.

Zemplénmegye alispánjától.

A „Zemplén” hiv. lapban a megye közönségének köztudomásra hozatala végett kiadom.

Kelt S. a. Ujhelyt, 1885. szept. 28.

Matolai Etele,
alispán.

2234. sz.

A tokaji járás szolgabirájától.

1885. I.

Tekintetes alispán ur!

A f. évi szeptember hó 21-én Tokajban tartott országos vásár alkalmával özv. Mór Pálné o. lizskai lakos tulajdonát képező 2 db 4—4 éves, fehér szőrű, szétálló szarvu ökörítő nyomtalanul eltűnt, mely körülményt a további intézkedések megtétele végett tisztelettel bejelentem.

Tokaj, 1885. évi szeptember hó 23-án.

Harashty Miklós,
h. szolgabíró.

12483. szám.

Zemplénmegye alispánjától.

A megye közönségével a „Zemplén” hiv. lap utján közöltetik.

Kelt S. a. Ujhelyt, 1885. okt. 16.

Matolai Etele,
alispán.

8839. sz.

Kassai m. kir. postaigazgatóságtól.

Hirdetmény.

Zemplénmegye *Pelejte* községben f. évi okt. 5-én új postahivatal lép életbe, mely naponkinti gyalogküldönczpostáját által az upori pályaudvarral lesz összekötve.

Kézbesítési kerületébe Cselej. Egress, Kiszuska és Pelejte községek osztattak be.

Magyar kir. postaigazgatóság Kassán, 1885. szeptember 22.

Biringer.

m. kir. postaigazgató.

3635. ki.

S. a. Ujhelyi járás szolgabirájától.

185. sz.

Valamennyi község birájának.

Vágó Károly kis-toronyai lakos jelenti, hogy a katói szőlőhegyen lévő szőlőjében a f. évi október hó 22-én egy fehér szőrű, 4 éves, lefürészelt szarvu tehenet bitangban talált, felhivatnak a községek bírái, hogy ezen körülményt községeikben azonnal tegyék közhírré, s ha a tehen tulajdonosa jelentkezne, az illetőt hivatalomhoz utasítsák.

S. a. Ujhelyt, 1885. október 23-án.

Br. Gaizler,
h. szolgabírói segéd.